

Cuprins

Abrevieri	21
Cuvânt-înainte	23
Capitolul I. Noțiuni introductive	25
§1. Precizări prealabile	25
§2. Ce sunt legea penală și dreptul penal?	25
2.1. Legea penală	25
2.2. Dreptul penal	25
§3. Ce este dreptul penal al afacerilor?	27
§4. Categoriile de legi penale	27
§5. Ce este norma penală (dispoziția cu caracter penal)?	29
§6. Ce este infracțiunea?	30
6.1. Definiția generală	30
6.2. Prevederea în legea penală	30
6.3. Vinovăția	30
6.4. Caracterul nejustificat	31
6.5. Caracterul imputabil	31
§7. Tentativa	31
§8. Săvârșirea mai multor infracțiuni (pluralitatea de infracțiuni) de către aceeași persoană	32
8.1. Precizări prealabile	32
8.2. Concursul de infracțiuni	32
8.2.1. Noțiuni	32
8.2.2. Sanționarea concursului de infracțiuni	33
8.3. Recidiva	34
8.3.1. Noțiuni	34
8.3.2. Recidiva în cazul persoanei fizice	35
8.3.3. Recidiva în cazul persoanei juridice	36
8.4. Pluralitatea intermediară	37
§9. Săvârșirea infracțiunii de către mai multe persoane (pluralitatea de infractori)	37
9.1. Precizări introductive	37
9.2. Formele pluralității de infractori	37
9.3. Autorul	38
9.4. Coautorii	39
9.5. Instigatorul	39
9.6. Complicele	39
9.7. Participația penală improprie	39
9.8. Tratamentul penal al participației penale	40
9.8.1. Sanționarea participației proprii	40
9.8.2. Sanționarea participației improprii	40

Capitolul al II-lea. Răspunderea penală a întreprinzătorului pentru infracțiuni comise în legătură cu încălcarea unor dispoziții privind constituirea, organizarea, modificarea și încetarea societăților	41
§1. Aspecte introductive	41
§2. Prezentarea și explicarea infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 31/1990	42
2.1. Infracțiunile prevăzute în art. 271	42
2.1.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	42
2.1.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 271	45
2.2. Infracțiunile prevăzute în art. 272	48
2.2.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	48
2.2.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 272	48
2.3. Infracțiunile prevăzute în art. 272 ¹	53
2.3.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	53
2.3.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 272 ¹	53
2.4. Infracțiunile prevăzute în art. 273	54
2.4.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	54
2.4.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 273	55
2.5. Infracțiunile prevăzute în art. 274	60
2.5.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	60
2.5.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 274	60
2.6. Infracțiunile prevăzute în art. 275	63
2.6.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	63
2.6.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 275	63
2.7. Infracțiunea prevăzută în art. 276	65
2.8. Infracțiunile prevăzute în art. 277	66
2.8.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	66
2.8.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 277	67
2.9. Infracțiunile prevăzute în art. 278	68
2.9.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	68
2.9.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 278	68
2.10. Infracțiunile prevăzute în art. 279	68
2.10.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	68
2.10.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 279	69
2.11. Infracțiunea prevăzută în art. 280 ¹	70
2.12. Infracțiunea prevăzută în art. 280 ³	70
2.13. Dispoziții comune	71
Capitolul al III-lea. Răspunderea penală a întreprinzătorului pentru infracțiuni comise în legătură cu nerespectarea obligațiilor fiscale, financiare, vamale ori privind circulația bunurilor	72
Secțiunea I. Evaziunea fiscală	72
§1. Aspecte introductive	72
§2. Principiile prelevării (impunerii) fiscale	73
§3. Ce este fiscalitatea?	73
§4. Fenomenul evaziunii fiscale și combaterea acestuia	74
§5. Evaziunea fiscală	74
5.1. Concept	74
5.2. Felurile evaziunii fiscale	75
5.2.1. Precizări prealabile	75
5.2.2. Evaziunea fiscală legală și evaziunea fiscală ilegală	75

5.2.3. Alte clasificări ale evaziunii fiscale.....	78
§6. Cauzele evaziunii fiscale.....	78
Subsecțiunea 1. Infrațiunile prevăzute în Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.....	80
§1. Aspecte introductive.....	80
§2. Analiza infrațiunilor prevăzute în Legea nr. 241/2005.....	81
2.1. Refuzul refacerii documentelor de evidență contabilă distruse – art. 3.....	81
2.1.1. Conținutul textului incriminator.....	81
2.1.2. Analiza infrațiunii.....	81
2.2. Refuzul prezentării documentelor legale sau a bunurilor din patrimoniu – art. 4.....	83
2.2.1. Conținutul textului incriminator.....	83
2.2.2. Analiza condițiilor infrațiunii.....	84
2.3. Împiedicarea efectuării verificărilor – art. 5.....	85
2.3.1. Conținutul textului incriminator.....	85
2.3.2. Analiza infrațiunii.....	86
2.4. Stopajul la sursă – art. 6.....	87
2.4.1. Conținutul textului incriminator.....	87
2.4.2. Analiza infrațiunii.....	87
2.5. Operațiuni cu imprimate tipizate – art. 7.....	88
2.5.1. Conținutul textului incriminator.....	88
2.5.2. Analiza infrațiunilor.....	88
2.6. Obținerea nelegală a unor sume de la bugetul general consolidat – art. 8.....	88
2.6.1. Conținutul textului incriminator.....	88
2.6.2. Analiza infrațiunii.....	88
2.7. Infrațiunile de evaziune fiscală – art. 9.....	91
2.7.1. Conținutul textului incriminator.....	91
2.7.2. Analiza infrațiunilor de evaziune fiscală.....	92
2.8. Reducerea limitelor pedepsei.....	98
2.8.1. Conținutul textului legal.....	98
2.8.2. Analiza cauzei de reducere a limitelor pedepsei.....	98
2.9. Alte aspecte.....	99
2.9.1. Luarea măsurilor asigurătorii.....	99
2.9.2. Incapacități.....	99
Secțiunea a II-a. Contrabanda și alte infrațiuni vamale.....	99
§1. Aspecte introductive privind infrațiunile vamale.....	99
§2. Analiza infrațiunilor vamale.....	100
2.1. Contrabanda simplă.....	100
2.1.1. Conținutul textului incriminator.....	100
2.1.2. Prezentarea infrațiunii.....	101
2.2. Contrabanda calificată.....	102
2.2.1. Conținutul textului incriminator.....	102
2.2.2. Prezentarea infrațiunii.....	102
2.3. Folosirea de acte nereale.....	103
2.3.1. Conținutul textului incriminator.....	103
2.3.2. Prezentarea infrațiunii.....	103
2.4. Folosirea de acte falsificate.....	103
2.4.1. Conținutul textului incriminator.....	103
2.4.2. Prezentarea infrațiunii.....	103

Secțiunea a III-a. Spălarea banilor	104
§1. Precizări introductive	104
§2. Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor	107
§3. Analiza infracțiunii	107
3.1. Conținutul textului incriminator.....	107
3.2. Prezentarea infracțiunii	107

Capitolul al IV-lea. Răspunderea penală a întreprinzătorului pentru comiterea unor infracțiuni de corupție, asimilate faptelor de corupție, de serviciu și contra intereselor financiare ale Uniunii Europene	117
--	-----

Secțiunea I. Aspecte introductive	117
--	-----

Secțiunea a II-a. Prezentarea și explicarea infracțiunilor de corupție prevăzute în Codul penal	118
--	-----

§1. Infracțiunea de luare de mită prevăzută în art. 289 C. pen.	118
1.1. Conținutul textului legal.....	118
1.2. Explicații privind infracțiunea de luare de mită prevăzută în art. 289 C. pen.	118
§2. Infracțiunea de dare de mită prevăzută în art. 290 C. pen.	122
2.1. Conținutul textului legal.....	122
2.2. Explicații privind infracțiunea de dare de mită prevăzută în art. 290 C. pen.	122
§3. Infracțiunea de trafic de influență prevăzută în art. 291 C. pen.....	123
3.1. Conținutul textului legal.....	123
3.2. Explicații privind infracțiunea de trafic de influență prevăzută în art. 291 C. pen.	124
§4. Infracțiunea de cumpărare de influență prevăzută în art. 292 C. pen.	125
4.1. Conținutul textului legal.....	125
4.2. Explicații privind infracțiunea de cumpărare de influență prevăzută în art. 292 C. pen.	125

Secțiunea a III-a. Prezentarea și explicarea infracțiunilor de corupție și asimilate corupției prevăzute în Legea nr. 78/2000	126
--	-----

§1. Explicații generale	126
§2. Infracțiunile prevăzute în art. 10 din Legea nr. 78/2000	127
2.1. Conținutul textului legal și aspecte comune.....	127
2.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 10 din Legea nr. 78/2000.....	127
§3. Infracțiunea prevăzută în art. 11 din Legea nr. 78/2000.....	130
3.1. Conținutul textului legal.....	130
3.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 11 din Legea nr. 78/2000	130
§4. Infracțiunile prevăzute în art. 12 din Legea nr. 78/2000	131
4.1. Conținutul textului legal și aspecte comune.....	131
4.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 12 din Legea nr. 78/2000.....	131
§5. Infracțiunea prevăzută în art. 13 din Legea nr. 78/2000.....	133
5.1. Conținutul textului legal.....	133
5.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 13 din Legea nr. 78/2000	133
§6. Variante agravate ale unor infracțiuni definite de art. 13 ¹ și art. 13 ² din Legea nr. 78/2000	133
6.1. Varianta agravată a infracțiunii de șantaj definite de art. 13 ¹ din Legea nr. 78/2000.....	133
6.1.1. Conținutul textului legal	133
6.1.2. Explicarea elementelor de agravare	133

6.2. Varianta agravată a infracțiunilor de abuz în serviciu și de uzurpare a funcției definite de art. 13 ² din Legea nr. 78/2000	134
6.2.1. Conținutul textului legal.....	134
6.2.2. Explicarea elementelor de agravare	134
Secțiunea a IV-a. Infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene.....	135
§1. Aspecte generale privitoare la infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene	135
§2. Infracțiunea prevăzută de art. 18 ¹ din Legea nr. 78/2000 – obținerea ilegală de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei	137
2.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	137
2.1.1. Explicații privind bugetul Uniunii Europene.....	137
2.1.2. Cine poate comite infracțiunea?	141
2.2. Cum se poate comite infracțiunea?.....	141
2.2.1. Frauda și politica agricolă comună	142
2.2.2. Frauda și fondurile structurale	149
2.2.3. Frauda și Fondul de Dezvoltare.....	152
2.2.4. Frauda și fondurile de preaderare	154
2.2.5. Frauda internă (funcționari ai Uniunii Europene)	157
2.3. Ce urmare trebuie să producă săvârșirea faptei?	158
2.4. Cu ce formă de vinovăție se săvârșește fapta?	159
2.5. Tentativa și consumarea	159
2.6. Legătura cu alte infracțiuni	159
§3. Infracțiunea prevăzută de art. 18 ² din Legea nr. 78/2000 – deturarea fondurilor sau a foloaselor legal obținute	161
3.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	161
3.1.1. Ce valoare este vătămată prin săvârșirea faptei?	161
3.1.2. Cine poate săvârși infracțiunea?	162
3.2. Cum se poate săvârși infracțiunea?	162
3.3. Ce urmare trebuie să producă săvârșirea faptei?	167
3.4. Cu ce formă de vinovăție se săvârșește această faptă?.....	167
3.5. Tentativa și consumarea	167
3.6. Legătura cu alte infracțiuni	167
§4. Infracțiunea prevăzută de art. 18 ³ din Legea nr. 78/2000 – diminuarea ilegală a resurselor din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei	168
4.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	168
4.1.1. Care este valoarea socială vătămată prin săvârșirea faptei?	169
4.1.2. Cine poate săvârși fapta?	171
4.2. Cum se poate săvârși infracțiunea?	171
4.2.1. Frauda în domeniul tarifelor preferențiale	172
4.2.2. Frauda în domeniul taxelor antidumping	174
4.2.3. Frauda și regimul de tranzit vamal.....	175
4.2.4. Contrabanda	176
4.2.5. Frauda în materie de TVA	178
4.3. Care este urmarea săvârșirii faptei?	179
4.4. Cu ce formă de vinovăție se săvârșește fapta?	179
4.5. Tentativa și consumarea	180

4.6. Legătura cu alte infracțiuni.....	180
§5. Infracțiunea prevăzută de art. 18 ⁵ din Legea nr. 78/2000 – neglijența care are ca urmare săvârșirea unei infracțiuni afectând interesele financiare ale Uniunii Europene.....	183
5.1. Conținutul textului legal și aspecte comune.....	183
5.1.1. Cine poate săvârși fapta?	183
5.2. Cum se poate săvârși infracțiunea?	184
5.3. Care este urmarea săvârșirii faptei?	185
5.4. Cu ce formă de vinovăție se săvârșește infracțiunea?	185
Secțiunea a V-a. Prezentarea și explicarea infracțiunilor de serviciu prevăzute de Codul penal	186
§1. Infracțiunea de delapidare prevăzută în art. 295 C. pen.	186
1.1. Conținutul textului legal.....	186
1.2. Explicații privind infracțiunea de delapidare prevăzută în art. 295 C. pen.	186
§2. Infracțiunea de purtare abuzivă prevăzută în art. 296 C. pen.	187
2.1. Conținutul textului legal.....	187
2.2. Explicații privind infracțiunea de purtare abuzivă prevăzută în art. 296 C. pen.	188
§3. Infracțiunea de abuz în serviciu prevăzută în art. 297 C. pen.	188
3.1. Conținutul textului legal.....	188
3.2. Explicații privind infracțiunea de abuz în serviciu prevăzută în art. 297 C. pen.	188
§4. Infracțiunea de neglijență în serviciu prevăzută în art. 298 C. pen.	189
4.1. Conținutul textului legal.....	189
4.2. Explicații privind infracțiunea de neglijență în serviciu prevăzută în art. 298 C. pen.	190
§5. Infracțiunea de folosire abuzivă a funcției în scop sexual prevăzută în art. 299 C. pen.	190
5.1. Conținutul textului legal.....	190
5.2. Explicații privind infracțiunea de folosire abuzivă a funcției în scop sexual prevăzută în art. 299 C. pen.	191
§6. Infracțiunea de uzurpare a funcției prevăzută în art. 300 C. pen.	191
6.1. Conținutul textului legal.....	191
6.2. Explicații privind infracțiunea de uzurpare a funcției prevăzută în art. 300 C. pen.	192
§7. Infracțiunea de conflict de interese prevăzută în art. 301 C. pen.	192
7.1. Conținutul textului legal.....	192
7.2. Explicații privind infracțiunea de conflict de interese prevăzută în art. 301 C. pen.	193
§8. Infracțiunea de violare a secretului corespondenței prevăzută în art. 302 C. pen.	194
8.1. Conținutul textului legal.....	194
8.2. Explicații privind infracțiunea de violare a secretului corespondenței prevăzută în art. 302 C. pen.	194
§9. Infracțiunea de divulgare a informațiilor secrete de stat prevăzută în art. 303 C. pen.	197
9.1. Conținutul textului legal.....	197
9.2. Explicații privind infracțiunea de divulgare a informațiilor secrete de stat prevăzută în art. 303 C. pen.	197

§10. Infracțiunea de divulgare a informațiilor secrete de serviciu sau nepublice prevăzută în art. 304 C. pen.	198
10.1. Conținutul textului legal	198
10.2. Explicații privind infracțiunea de divulgare a informațiilor secrete de serviciu sau nepublice prevăzută în art. 304 C. pen.	199
§11. Infracțiunea de neglijență în păstrarea informațiilor prevăzută în art. 305 C. pen.	199
11.1. Conținutul textului legal	199
11.2. Explicații privind infracțiunea de neglijență în păstrarea informațiilor prevăzută în art. 305 C. pen.	200
§12. Infracțiunea de obținere ilegală de fonduri prevăzută în art. 306 C. pen.	201
12.1. Conținutul textului legal	201
12.2. Explicații privind infracțiunea de obținere ilegală de fonduri prevăzută în art. 306 C. pen.	201
§13. Infracțiunea de deturnare de fonduri prevăzută în art. 307 C. pen.	202
13.1. Conținutul textului legal	202
13.2. Explicații privind infracțiunea de deturnare de fonduri prevăzută în art. 307 C. pen.	202

Capitolul al V-lea. Răspunderea penală și civilă a întreprinzătorului pentru infracțiuni comise prin nesocotirea încrederii 204

Secțiunea I. Răspunderea penală 204

§1. Aspecte introductive.....	204
§2. Analiza unor infracțiuni contra patrimoniului	205
2.1. Abuzul de încredere	205
2.1.1. Conținutul textului incriminator.....	205
2.1.2. Analiza infracțiunii.....	205
2.2. Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor	207
2.2.1. Conținutul textului incriminator.....	207
2.2.2. Analiza infracțiunii.....	207
2.3. Bancruta simplă.....	209
2.3.1. Conținutul textului incriminator.....	209
2.3.2. Analiza infracțiunii.....	209
2.4. Bancruta frauduloasă	210
2.4.1. Conținutul textului incriminator.....	210
2.4.2. Analiza infracțiunii.....	210
2.5. Gestiunea frauduloasă	217
2.5.1. Conținutul textului incriminator.....	217
2.5.2. Analiza infracțiunii.....	217
2.6. Însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor	217
2.6.1. Conținutul textului incriminator.....	217
2.6.2. Analiza infracțiunii.....	218
2.7. Înșelăciunea	218
2.7.1. Conținutul textului incriminator.....	218
2.7.2. Analiza infracțiunii.....	218
2.8. Înșelăciunea privind asigurările	221
2.8.1. Conținutul textului incriminator.....	221
2.8.2. Analiza infracțiunii.....	221
2.9. Deturnarea licitațiilor publice	221
2.9.1. Conținutul textului incriminator.....	221
2.9.2. Analiza infracțiunii.....	221

Secțiunea a II-a. Anularea actelor frauduloase și răspunderea civilă pentru cauzarea insolvenței	222
§1. Anularea actelor frauduloase în cazul profesioniștilor supuși procedurilor prevăzute de Legea nr. 85/2014	222
1.1. Dispozițiile legale incidente	222
1.2. Perioada suspectă	223
1.3. Constituționalitatea dispozițiilor ce reglementează posibilitatea anulării actelor încheiate în perioada suspectă	223
1.4. Ce acte juridice intră sub incidența art. 117 din Legea nr. 85/2014	224
1.5. Condițiile acțiunii în anularea actelor frauduloase, în conformitate cu dispozițiile art. 117 alin. (1)	224
1.5.1. Titularul acțiunii	224
1.5.2. Caracterul fraudulos al actului	225
1.5.3. Prejudicierea din punct de vedere material a creditorilor	226
1.5.4. Actul ce formează obiectul acțiunii în anulare să fie încheiat în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii insolvenței	226
1.5.5. Termenul de introducere a acțiunii	227
1.6. Condițiile acțiunii în anularea actelor frauduloase în conformitate cu dispozițiile art. 117 alin. (2) și (4) și prezentarea cazurilor de anulare	227
1.6.1. Natura juridică a acțiunii prevăzute în art. 117 alin. (2) și (4)	227
1.6.2. Condițiile de exercitare a acțiunii	227
1.6.3. Excepții de la incidența art. 117 alin. (2)	227
1.6.4. Analiza actelor enumerate limitativ de art. 117 alin. (2) și (4) din Legea nr. 85/2014	227
1.6.5. Excluderea cazurilor prevăzute în art. 117 alin. (2) lit. d)-f) de sub incidența acțiunii în anulare	234
1.6.6. Actele prevăzute de art. 117 alin. (4) din Legea nr. 85/2014	234
1.7. Reflectarea acțiunii în anularea actelor frauduloase în practica judiciară	236
§2. Acțiunea în anularea actelor frauduloase	236
2.1. Dispozițiile legale incidente	236
2.2. Termenul în care poate fi introdusă acțiunea pentru anularea actelor frauduloase	237
2.3. Promovarea acțiunii în anulare de către comitetul creditorilor și creditorii	237
§3. Răspunderea persoanelor care au determinat starea de insolvență	239
3.1. Dispozițiile legale incidente	239
3.2. Aspecte introductive	240
3.3. Persoanele care răspund civil în temeiul art. 169 din Legea nr. 85/2014	241
3.3.1. Sfera persoanelor vizate de lege	241
3.3.2. Persoanele excluse de la aplicarea art. 169 din Legea nr. 85/2014	242
3.3.3. Solidaritatea pasivă a persoanelor care au contribuit la starea de insolvență a debitorului	242
3.4. Condițiile răspunderii prevăzute de art. 169 din Legea nr. 85/2014	243
3.4.1. Prezentarea condițiilor	243
3.4.2. Săvârșirea unei fapte ilicite	244
3.4.2.1. Analiza faptelor ilicite prevăzute de lege	244
3.4.2.2. Cauze exoneratoare de răspundere	250
3.4.3. Prejudiciul	250
3.4.4. Legătura de cauzalitate	252
3.4.5. Vinovăția	253
3.4.5.1. Noțiune	253
3.4.5.2. Cauze care exclud vinovăția	254
3.4.5.3. Caracterul solidar al răspunderii prevăzute de art. 169	254

§4. Raportul dintre răspunderea civilă și cea penală	254
4.1. Principii	254
4.2. Aplicarea și interpretarea art. 75 din Legea nr. 85/2014 în contextul infracțiunii de bancrută frauduloasă	256
4.3. Legitimarea procesuală activă	257
§5. Câteva aspecte privind insolvența persoanelor fizice	258
5.1. Scopul și principiile reglementării	258
5.1.1. Scopul legii	258
5.1.2. Principiile reglementării	258
5.2. Persoanele care pot beneficia de procedurile prevăzute în Legea nr. 151/2015	259
5.3. Formele procedurilor și dreptul de inițiere	260

Capitolul al VI-lea. Răspunderea penală a întreprinzătorului pentru infracțiuni informatice, comise prin mijloace de plată electronice sau privitoare la piața de capital

§1. Aspecte introductive privind infracțiunile informatice sau comise prin mijloace de plată electronice	261
§2. Prezentarea și explicarea infracțiunilor de fraudă comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice	263
2.1. Infracțiunea de fraudă informatică prevăzută în art. 249 C. pen.	263
2.1.1. Conținutul textului legal	263
2.1.2. Explicații privind infracțiunea de fraudă informatică	263
2.2. Infracțiunea de efectuare de operațiuni financiare în mod fraudulos prevăzută în art. 250 C. pen.	264
2.2.1. Conținutul textului legal	264
2.2.2. Explicații privind infracțiunea de efectuare de operațiuni financiare în mod fraudulos	264
2.3. Infracțiunea de acceptare a operațiunilor financiare efectuate în mod fraudulos prevăzută în art. 251 C. pen.	266
2.3.1. Conținutul textului legal	266
2.3.2. Explicații privind infracțiunea de acceptare a operațiunilor financiare efectuate în mod fraudulos	266
§3. Prezentarea și explicarea infracțiunilor contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice	267
3.1. Infracțiunea de accesare ilegală a unui sistem informatic prevăzută de art. 360 C. pen.	267
3.1.1. Conținutul textului legal	267
3.1.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută de art. 360 C. pen.	267
3.2. Infracțiunea de interceptare ilegală a unei transmisii de date informatice prevăzută de art. 361 C. pen.	269
3.2.1. Conținutul textului legal	269
3.2.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută de art. 361 C. pen.	269
3.3. Infracțiunea de alterare a integrității datelor informatice prevăzută de art. 362 C. pen.	272
3.3.1. Conținutul textului legal	272
3.3.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută de art. 362 C. pen.	272
3.4. Infracțiunea de perturbare a funcționării sistemelor informatice prevăzută de art. 363 C. pen.	272
3.4.1. Conținutul textului legal	272
3.4.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută de art. 363 C. pen.	272

3.5. Infracțiunea de transfer neautorizat de date informatice prevăzută de art. 364 C. pen.	273
3.5.1. Conținutul textului legal	273
3.5.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută de art. 364 C. pen.	273
3.6. Infracțiuni privind operațiunile ilegale cu dispozitive sau programe informatice prevăzute de art. 365 C. pen.	274
3.6.1. Conținutul textului legal	274
3.6.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută de art. 365 C. pen.	274
§4. Infracțiunile privind regimul pieței de capital	275
4.1. Aspecte introductive privind infracțiunile privitoare la piața de capital	275
4.2. Infracțiunile prevăzute în art. 279	277
4.2.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	277
4.2.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută de art. 279 lit. a)	277
4.2.3. Explicații privind infracțiunea prevăzută de art. 279 lit. b)	278
4.2.4. Explicații privind infracțiunea prevăzută de art. 279 lit. c)	281
4.3. Infracțiunea prevăzută în art. 279 ¹	282
4.3.1. Conținutul textului	282
4.3.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută de art. 279 ¹	282

Capitolul al VII-lea. Răspunderea penală a întreprinzătorului

pentru infracțiuni de fals	284
§1. Aspecte introductive	284
§2. Prezentarea și explicarea infracțiunilor de fals	284
2.1. Infracțiunea de falsificare de monedă prevăzută în art. 310 C. pen.	284
2.1.1. Conținutul textului legal	284
2.1.2. Explicații privind infracțiunea de falsificare de monedă prevăzută în art. 310 C. pen.	284
2.2. Infracțiunea de falsificare de titluri de credit sau instrumente de plată prevăzută în art. 311 C. pen.	285
2.2.1. Conținutul textului legal	285
2.2.2. Explicații privind infracțiunea de falsificare de titluri de credit sau instrumente de plată prevăzută în art. 311 C. pen.	285
2.3. Infracțiunea de falsificare de timbre sau efecte poștale prevăzută în art. 312 C. pen.	287
2.3.1. Conținutul textului legal	287
2.3.2. Explicații privind infracțiunea de falsificare de timbre sau efecte poștale prevăzută în art. 312 C. pen.	288
2.4. Infracțiunea de punere în circulație de valori falsificate prevăzută în art. 313 C. pen.	288
2.4.1. Conținutul textului legal	288
2.4.2. Explicații privind infracțiunea de punere în circulație de valori falsificate prevăzută în art. 313 C. pen.	289
2.5. Infracțiunea de deținere de instrumente în vederea falsificării de valori prevăzută în art. 314 C. pen.	290
2.5.1. Conținutul textului legal	290
2.5.2. Explicații privind infracțiunea de deținere de instrumente în vederea falsificării de valori prevăzută în art. 314 C. pen.	290
2.6. Infracțiunea de emiteră frauduloasă de monedă prevăzută în art. 315 C. pen.	290

2.6.1. Conținutul textului legal.....	290
2.6.2. Explicații privind infracțiunea de emitere frauduloasă de monedă prevăzută în art. 315 C. pen.	291
2.7. Infracțiunea de falsificare de valori străine prevăzută în art. 316 C. pen.	291
2.7.1. Conținutul textului legal.....	291
2.7.2. Explicații privind infracțiunea de falsificare de valori străine prevăzută în art. 316 C. pen.	291
2.8. Infracțiunea de falsificare de instrumente oficiale prevăzută în art. 317 C. pen.....	292
2.8.1. Conținutul textului legal.....	292
2.8.2. Explicații privind infracțiunea de falsificare de instrumente oficiale prevăzută în art. 317 C. pen.	292
2.9. Infracțiunea de folosire a instrumentelor false prevăzută în art. 318 C. pen.....	293
2.9.1. Conținutul textului legal.....	293
2.9.2. Explicații privind infracțiunea de folosire a instrumentelor false prevăzută în art. 318 C. pen.	293
2.10. Infracțiunea de falsificare de instrumente de autentificare străine prevăzută în art. 319 C. pen.....	293
2.10.1. Conținutul textului legal.....	293
2.10.2. Explicații privind infracțiunea de falsificare de instrumente de autentificare străine prevăzută în art. 319 C. pen.....	293
2.11. Infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale prevăzută în art. 320 C. pen.....	294
2.11.1. Conținutul textului legal.....	294
2.11.2. Explicații privind infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale prevăzută în art. 320 C. pen.	294
2.12. Infracțiunea de fals intelectual prevăzută în art. 321 C. pen.	295
2.12.1. Conținutul textului legal.....	295
2.12.2. Explicații privind infracțiunea de fals intelectual prevăzută în art. 321 C. pen.	295
2.13. Infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată prevăzută în art. 322 C. pen.....	296
2.13.1. Conținutul textului legal.....	296
2.13.2. Explicații privind infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată prevăzută în art. 322 C. pen.....	297
2.14. Infracțiunea de uz de fals prevăzută în art. 323 C. pen.....	297
2.14.1. Conținutul textului legal.....	297
2.14.2. Explicații privind infracțiunea de uz de fals prevăzută în art. 323 C. pen.	297
2.15. Infracțiunea de falsificare a unei înregistrări tehnice prevăzută în art. 324 C. pen.....	298
2.15.1. Conținutul textului legal.....	298
2.15.2. Explicații privind infracțiunea de falsificare a unei înregistrări tehnice prevăzută în art. 324 C. pen.....	299
2.16. Infracțiunea de fals informatic prevăzută în art. 325 C. pen.....	299
2.16.1. Conținutul textului legal.....	299
2.16.2. Explicații privind infracțiunea de fals informatic prevăzută în art. 325 C. pen.	299
2.17. Infracțiunea de fals în declarații prevăzută în art. 326 C. pen.	300
2.17.1. Conținutul textului legal.....	300

2.17.2. Explicații privind infracțiunea de fals în declarații prevăzută în art. 326 C. pen.	300
2.18. Infracțiunea de fals privind identitatea prevăzută în art. 327 C. pen.	301
2.18.1. Conținutul textului legal	301
2.18.2. Explicații privind infracțiunea de fals privind identitatea prevăzută în art. 327 C. pen.	301
2.19. Infracțiuni de fals comise în legătură cu autoritatea unui stat străin prevăzute în art. 328 C. pen.	302
2.19.1. Conținutul textului legal	302
2.19.2. Explicații privind infracțiuni de fals comise în legătură cu autoritatea unui stat străin prevăzute în art. 328 C. pen.	302

Capitolul al VIII-lea. Răspunderea penală a întreprinzătorului pentru comiterea de infracțiuni relative la încălcarea normelor privind concurența și protecția proprietății intelectuale

Secțiunea I. Analiza infracțiunilor din domeniul concurenței	303
§1. Aspecte introductive	303
§2. Faptele prevăzute în Legea nr. 12/1990	304
2.1. Conținutul textului legal	304
2.2. Explicații	305
§3. Faptele prevăzute în art. 4 și infracțiunea prevăzută în art. 5 din Legea nr. 11/1991	305
3.1. Faptele prevăzute în art. 4 din Legea nr. 11/1991	305
3.1.1. Conținutul textului legal	305
3.1.2. Explicații	306
3.2. Infracțiunea prevăzută în art. 5 din Legea nr. 11/1991	307
3.2.1. Conținutul textului incriminator	307
3.2.2. Analiza infracțiunii	308
§4. Infracțiunea prevăzută în Legea nr. 21/1996	313
4.1. Conținutul textului legal	313
4.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 63	313
Secțiunea a II-a. Analiza infracțiunilor din domeniul proprietății intelectuale	314
§1. Aspecte introductive	314
§2. Analiza infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 64/1991	315
2.1. Infracțiunea prevăzută în art. 55	316
2.1.1. Conținutul textului legal	316
2.1.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 55	316
2.2. Infracțiunea prevăzută în art. 56	317
2.2.1. Conținutul textului legal	317
2.2.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 56	317
2.3. Infracțiunea prevăzută în art. 59	319
2.3.1. Conținutul textului legal	319
2.3.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 59	319
§3. Prezentarea și explicarea infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 129/1992	320
3.1. Infracțiunea prevăzută în art. 50	320
3.1.1. Conținutul textului legal	320
3.1.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 50	320
3.2. Infracțiunea prevăzută în art. 52	320
3.2.1. Conținutul textului legal	320
3.2.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 52	320
§4. Prezentarea și explicarea infracțiunii prevăzute în Legea nr. 16/1995	321

4.1. Conținutul textului legal	321
4.2. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 38	321
§5. Prezentarea și explicarea infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 255/1998	322
5.1. Conținutul textului legal	322
5.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 43	322
§6. Prezentarea și explicarea infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 84/1998	324
6.1. Conținutul textului legal și aspecte comune	324
6.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 90	324
§7. Prezentarea și explicarea infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 8/1996	325
7.1. Infracțiunile prevăzute în art. 139 ⁶	327
7.1.1. Conținutul textului legal	327
7.1.2. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 139 ⁶	328
7.2. Infracțiunea prevăzută în art. 139 ⁸	329
7.2.1. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 139 ⁸	329
7.3. Infracțiunea prevăzută în art. 139 ⁹	330
7.3.1. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 139 ⁹	330
7.4. Infracțiunile prevăzute în art. 140	331
7.4.1. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 140	332
7.5. Infracțiunile prevăzute în art. 141 ¹	333
7.5.1. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 141 ¹	334
7.6. Infracțiunea prevăzută în art. 141	335
7.6.1. Explicații privind infracțiunea prevăzută în art. 141	335
7.7. Infracțiunile prevăzute în art. 143	335
7.7.1. Explicații privind infracțiunile prevăzute în art. 143	335

Capitolul al IX-lea. Răspunderea penală a întreprinzătorului pentru comiterea unor infracțiuni privind relațiile de muncă

unor infracțiuni privind relațiile de muncă	337
§1. Aspecte introductive	337
§2. Analiza infracțiunilor din domeniul relațiilor de muncă	339
2.1. Neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă	339
2.1.1. Conținutul textului incriminator	339
2.1.2. Analiza infracțiunilor	339
2.2. Nerespectarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă	341
2.2.1. Conținutul textului incriminator	341
2.2.2. Analiza infracțiunilor	341
2.3. Nerespectarea hotărârilor judecătorești	341
2.3.1. Conținutul textului incriminator	341
2.3.2. Analiza infracțiunilor	342
2.4. Infracțiunile prevăzute în art. 264 C. mun.	342
2.4.1. Conținutul textului incriminator	342
2.4.2. Analiza infracțiunilor	342
2.5. Infracțiunile prevăzute în art. 265 C. mun.	343
2.5.1. Conținutul textului incriminator	343
2.5.2. Analiza infracțiunilor	344

Capitolul al X-lea. Răspunderea penală a societăților

§1. Aspecte introductive	345
1.1. Scurte referințe istorice	345
1.2. Dispozițiile legale în vigoare	346
§2. Condițiile răspunderii penale a societăților	347

2.1. Personalitatea juridică	347
2.2. Capacitatea juridică	349
2.3. Săvârșirea infracțiunii în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice	351
§3. Vinovăția penală a persoanei juridice.....	353
§4. Corelația răspunderii penale a persoanei juridice cu răspunderea penală a persoanei fizice	355
§5. Participația penală.....	357
§6. Pedepsele aplicabile persoanei juridice	357
6.1. Aspecte introductive	357
6.2. Stabilirea amenzii pentru persoana juridică.....	358
6.3. Pedepsele complementare aplicabile persoanelor juridice.....	359
6.3.1. Dizolvarea persoanei juridice	359
6.3.2. Suspendarea activității persoanei juridice.....	360
6.3.3. Închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice.....	361
6.3.4. Interzicerea de a participa la procedurile de achiziții publice	362
6.3.5. Plasarea sub supraveghere judiciară	364
6.3.6. Afișarea sau publicarea hotărârii de condamnare.....	365
Capitolul al XI-lea. Drepturi, obligații și măsuri în procesul penal	367
§1. Introducere	367
§2. Drepturile părților și subiecților procesuali principali în procesul penal	367
2.1. Participanții în procesul penal	367
2.1.1. Organele judiciare	368
2.1.2. Părțile	368
2.1.3. Subiecții procesuali principali	369
2.1.4. Alți subiecți procesuali.....	369
2.2. Subiecții procesuali principali – drepturi și obligații.....	369
2.2.1. Drepturile subiecților procesuali principali	370
2.2.2. Obligațiile subiecților procesuali principali.....	373
2.3. Inculpatul – drepturi și obligații	374
2.3.1. Drepturile inculpatului.....	374
2.3.2. Obligațiile inculpatului	375
2.4. Partea civilă – drepturi și obligații	375
2.5. Partea responsabilă civilmente – drepturi și obligații.....	376
2.6. Avocatul – drepturi și obligații	376
2.6.1. Asistența juridică și reprezentarea	376
2.6.2. Drepturile avocatului	377
2.6.3. Obligațiile avocatului	378
§3. Măsurile preventive	378
3.1. Dispoziții generale	378
3.1.1. Scopul, condițiile generale de aplicare și categoriile măsurilor preventive.....	378
3.1.2. Organul judiciar competent și actul prin care se dispune asupra măsurilor preventive	380
3.1.3. Calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive	380
3.1.3.1. Calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul urmăririi penale	380

3.1.3.2. Calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în procedura camerei preliminare	381
3.1.3.3. Calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul judecății	382
3.1.4. Verificarea măsurilor preventive	382
3.1.4.1. Verificarea măsurilor preventive în procedura de cameră preliminară	382
3.1.4.2. Verificarea măsurilor preventive în cursul judecății	383
3.2. Reținerea	383
3.2.1. Procedura reținerii	383
3.2.2. Încunoștințarea despre reținere	384
3.3. Controlul judiciar	385
3.3.1. Luarea măsurii controlului judiciar	385
3.3.1.1. Luarea măsurii controlului judiciar de către procuror	385
3.3.1.2. Luarea măsurii controlului judiciar de către judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată	386
3.3.2. Conținutul controlului judiciar	386
3.3.3. Durata controlului judiciar	387
3.4. Controlul judiciar pe cauciune	388
3.4.1. Luarea măsurii controlului judiciar	388
3.4.2. Conținutul cauciunii	389
3.5. Arestul la domiciliu	389
3.5.1. Condițiile generale de luare a măsurii arestului la domiciliu	390
3.5.2. Luarea măsurii arestului la domiciliu	391
3.5.2.1. Luarea măsurii arestului la domiciliu de către judecătorul de drepturi și libertăți	391
3.5.2.2. Luarea măsurii arestului la domiciliu de către judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată	391
3.5.3. Conținutul măsurii arestului la domiciliu	392
3.5.4. Durata arestului la domiciliu	393
3.6. Arestarea preventivă	394
3.6.1. Condițiile și cazurile de aplicare a măsurii arestării preventive	394
3.6.2. Propunerea de arestare preventivă a inculpatului în cursul urmăririi penale	395
3.6.2.1. Procedura propunerii de arestare preventivă și soluțiile judecătorului de drepturi și libertăți	395
3.6.2.2. Încunoștințarea despre arestarea preventivă și locul de deținere a inculpatului arestat preventiv	395
3.6.2.3. Durata arestării preventive a inculpatului în cursul urmăririi penale	396
3.6.3. Arestarea preventivă a inculpatului în procedura de cameră preliminară și în cursul judecății	396
3.6.4. Luarea măsurilor de ocrotire în caz de arestare preventivă în cursul urmăririi penale	397
3.6.5. Tratamentul medical sub pază permanentă	397
3.7. Încetarea de drept, revocarea și înlocuirea măsurilor preventive	397
3.7.1. Încetarea de drept a măsurilor preventive	397
3.7.2. Revocarea măsurilor preventive și înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă	398
§4. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrului și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii	399

4.1. Condiții generale de luare a măsurilor asigurătorii	399
4.2. Contestarea măsurilor asigurătorii	400
4.3. Procedura sechestrului	401
4.4. Valorificarea bunurilor mobile sechestrate.....	401
4.4.1. Cazuri speciale de valorificare a bunurilor mobile sechestrate	401
4.4.2. Procedura valorificării bunurilor mobile sechestrate în cursul urmăririi penale	402
4.4.3. Procedura valorificării bunurilor mobile sechestrate în cursul judecății	402
4.5. Contestarea modului de valorificare a bunurilor mobile sechestrate	403
4.6. Poprirea	403
4.7. Restituirea lucrului	404
4.8. Restabilirea situației anterioare	404
Bibliografie.....	405